

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS VIDÉKI FÜGGETLENSÉGI PÁRT KOZLÖNYE.

MEGJELEN NAPONKINT PÉNTEK ÉS VASARNAP KIVÉTELEVEL.

Előfizetési árak:
helyben, vagy postán küldve:
Égész évre . . . 10 ft. — kr.
Félévre . . . 5 . . . 50 .
Negyedévre . . . 2 . . . 50 .
Egy hóra . . . 1 . . . 50 .
Egyes szám 4 kr.

Alap szerkesztési és kiadói költség minden külföldi eljuttatásért (Nagy-uj-utca 1702. sz.) bérmentve küldendő.

Előfizethető helyben:
Tegledi K. Lajos könyvkereskedésében és a kiadóhivatalban. (Nagy-uj-utca 1702. sz. alatt.)

Hirdetési díj:

Négy hasábnos petit sorral 5 kr. Nagyobb terjedelmű s többzori hirdetésnek a kiadó szerinti jutányos áron vétetnek fel. Bélyeg díj minden külön bérletért 30 kr.

Hirdetést vagy rovatot magában foglaló újságszám ára 50 kr.

Nyitlári közlemények minden polt 50 krajczár.

Hirdetések felvételének a szerkesztőségben és kiadóhivatalban. (Nagy-uj-utca 1702. sz. a.)

Kéziratok nem adtnak vissza.

Emlékbeszéd.

Tartotta a honvéd-temetőben 1892. november 1-én
Szűcs Géza.

Tisztelt polgártársak!

A hősök emléke e szent helyre vezérle lépteinket, hogy a kegyelet hervadhatatlan koszoruját helyezzük a névtelen felistenek sírjára, kik életüket és véréket ontották a szabadsáért. Eljöttünk hamvaikhoz, hogy itt leneg szellemőktől honszerelmet tanuljunk s meggyújtván az emlékezet varázsfáklyáját, annak fényénél egy pillantást vethessünk a dicső múltba.

Az ébredő nemzet tűnik fel lelki szemem előtt. Megelevenül a múlt s látom a hosszú, majdnem háromszáz éves álomba merült nemzetet, a mint a sívár valóra ébred. Az álom, mely a nemzeti dicsőség korszakát követő küzdelmeknek, az ebben való kimerülésnek következménye volt, midőn a nemzetnek magára hagyatva kellett küzdenie az ozmán hadakkal s folyton védeni önállóságunkat, ősi alkotmányunkat Ausztria abszolutisztikus törekvéseivel szemben, — az álom, mely a kimerült nemzetet végre is erőt vett, oszladozni kezd. A természeti törvényekkel ellenkezőleg nyugaton kél fel egy nap, mely míg a közelben hevével trónokat perzsel s izzó kráterében a világtörténet formálódik, hozzánk csak világosságot terjesztő jótékony sugarát küldi, mely az alvó nemzetet ébredésre bírja. E mellett egy erős kéz is rázza álmából, mely legdrágább kincsétől: nyelvtől akarja őt megfosztani.

A francia forradalom szelleme s II. József erőszakos reformjai költik életre a nemzetet s míg egyfelől a terjedő világosság mindinkább feltüntetvén a hiányokat, azok pótlására ösztönöz, addig másfelől a veszélyeztetett nemzetiség és függetlenség is erélyesebb és hathatósabb védelemre talál.

Sívár való váltotta fel az álmot. — Míg szerencsés nemzetek, a melyek élvezhették a béke áldásait, a legszebb fejlődésen mentek keresztül, míg óriási haladást tettek a kultúra terén, mi az idők mostohasága miatt mindig középkorunkat élük. Ipar, kereskedelem, tudomány, művészet a legkezdetlegesebb állapotban volt, irodalmunk idegen befolyás járma alatt nyögött s a magyar színművészet muzsája a büszke német muzsa által dobott kenyérmorzszákból tengette nyomoru életét. Nem volt

az országnak fővárosa s így hiányzott a sziv, a nemzeti élet vérkeringésének központja. De mi szükség is lett volna a szivre, ha nincs nemzet. Főuraink mindinkább távolodtak a nemzet testétől; Bécs káprázató pompája megvette szivüket s megfosztotta őket az édes, a zengzetes anyanyelvől. A köznemességnél is idegen nyelv és szokás honosult meg s a nép az istenadta nép, mely egyedül beszélt a szép magyar nyelvet, ki volt zárva az alkotmány sánczaiból. Es Ausztria baráti ölelése mind szorosabban tartá lekötve a nemzet karjait, melyről csak nemrég hullottak le az ozmán rablilinesek. Ez ölelés mindinkább türehtelenné vált s akadályozta a szabad lélegzést, lehetetlenné tette nemzeti önállóságunk érvényesítését.

Óriási feladatok vártak megoldásra s legyőzhetetlennek látszó akadályokkal kellett megküzdeni. Nagy és nehéz próbára tetted ki én népem Istene e nemzetet, de hála neked, hogy megmutattad a szebb jövő felé vezető utat, adtál Mózeseket, kik megmutatták nekünk az ígért földjét. A megpróbáltatás nem ejtette ketségbe a nemzetet. Hangyasorgalommal igyekezett kipótolni a századok mulasztásait.

Az egymásután következő évek eredménye, a haladás e rövid idő alatt páratlanul áll a világtörténetben s e korszak magasatos jeleneteivel, dicső küzdelmeivel, a legtanulságosabb, legfelelőbb része multunknak. Megmutatta ekkor a magyar, hogy nemcsak a harcok mezején nagy, hanem a béke intézmények alkotásához akarata és képessége is van. E korszak történelme tette e nemzetet érdemessé arra, hogy tovább éljen, ez tette képessé arra, hogy rendeltetésének megfelelően.

Ezer meg ezer irányban indul meg a munka, tevékenység, pezsgő élet zaja váltja fel társadalmi és politikai életünk előbbi csendjét. A nemzet ébredzik. A világga kiáltott eszmék: szabadság, egyenlőség, testvériség termékeny talajra találtak. A nemzet megértette a kor kívánalmát s a hazánkban eleitől fogva uralkodó szabadság mellé a testvériség és egyenlőség szavakat írta zászlájára. A nemesseg, mely eddig maga képezte a nemzetet, előjogairól önként mondott le s a népet felemelt magához, minden kényszer, minden verontás nélkül, mert megértette a kor kiáltó szózatát. Veszélyeztetett nemzeti önállóságunk is mind erősebb védelemre talál. Szükség volt már rá,

hogy az az áldatlan viszony, melyben 300 évig éltünk szomszédainkkal s mely karunkat és vérünket tartotta lekötve, törvényes szövetségé váljék.

Mindezen hön óhajtott reformokat meghozta 1848 márcz. 15-ke szabadságunk reggele. A mi hosszú évek gyümölese lett volna, rövid napok szereztek meg azt számunkra. Szabad sajtó, felelős magyar miniszterium, törvény előtti egyenlőség, közös teherviselés, az Unió Erdélyvel, mind e napok vívmánya volt. Szabad lett a gondolat, mely eddig lelánczott Prometheusként vergődött a zsarnokság szikláján. Urává lett a nemzet önmagának, saját kezébe lett ismét sorsa letéve. Megszűnt a gyámokodás, maga rendelkezett fizikai és anyagi erejével. Valóságga lett, megtestesült az eszme: egyenlő lett az ur a paraszttal, gazdag a szegénnyel. Leomlott az elválasztó fal, mely eddig a nemzet fiai között fennállott.

A nemesseg maga lett demokratává, mi szintén példa nélkül áll, s maga kívánta, követelte a népek az őt megillető jogokat. A pőr vallaira nehezülő terhet vallaira emelte s lemondott kiváltságairól. Megszűnt az a mi felett a költő kesereg, hogy: »egy nemzetnek két országa van«, a tag egyesült a törzsszel, Erdély az anyaországgal összeölekezett.

Egy vérnélküli forradalom vívmánya volt mindez. B-teljesültek legszebb álmaink, valóságga lett, a mit álmodánk. Nagy és dicső jövőndő tünt fel a nemzet előtt. A fejlődés, a haladás a legszebb reményekre jogosítottak s a komolyság, az érettség, melyeknek a reformok létrehozásánál jelét adta a nemzet, biztos zálog volt arra, hogy e nemzet méltó a szabadságra, méltó arra hogy az ezredévi szenvedés életet adjon számára.

E nagyszerű vérnélküli forradalomra V. Ferdinánd tette fel a koronát, midőn ápril 11-ikén e törvényeket szentesítette s a nemzet óhaját teljesítvén, együtt örült vele, mert trónjának szilárdulását látta e reformok szankezionálásában.

Az általános nemzeti öröm azonban, melyet a reformok kivívása okozott, s melyet erősített a király személyes megjelenése az országgyűlésen, nem tartott sokáig. Akadtak szentségtörők, kik elrabolták a nemzetől a királyi szó szentségébe vetett hitet, kik a nemzet szabadságától féltvén befolyásukat, hatalmukat, ellenünk törtek. Az udvari párt, az át-

kos kamarilla vállalkozott ez aljas szerepre s ezredéves jogaink visszaszerezését, a kor követelményeinek megfelelő átalakulás ók erőszakkal kicsikart kedvezménynek tüntették fel, melyeket a legelső alkalommal meg kell semmisíteni. Hiába való volt a miniszteriumnak tapintatos jóakaratu fellépése a reakcióval szemben, hiába győzte meg a királyt a nemzet jogos kívánalmairól, a kamarilla felhasználta a király tehetetlenségét s annak palástja mellé bujva folytatta az alattomos aknamunkát.

Veszedeles fegyvert vett kezébe, hogy célját elérhesse. Az országban lakó nemzeti-segeket, kik eddig visszavérték eltek velünk a hazában, kik mindenkor védelmezőt találtak bennünk s kikkel közös volt addig jó és balsorsunk, ezeket izgatta fel ellenünk. Polgárháborut akart felidézni, hogy majd ezzel szemben tehetetlennek bizonyul a nemzet, önként áldozza majd fel önállóságát a védelemért. Sőt később egész nyíltan lépett fel s utasítást adott Jellasicsnak a lázongó ország megfélekezésére.

A szőszegés, a kétszínű viselkedés, majd a nyílt hadüzenet végre is a forradalom (?) terére vitték a nemzetet. Bizva ügyünk igazságában, a királyi szó szentségében, a végső percekig reméltük a békés elintéztést, de midőn ez nem sikerült, készek voltunk vérünkkel is megvásárolni a szabadságot.

Magasztosabbnál magasztosabb tettekről beszél e kor történelme is. A gazdag ékszerait, az özvegy utolsó rejtetgetet filléreit teszi le a haza oltárára. Hadsereg áll elő, mely hógörgetégtől növekszik folyton. Ifju és elaggott, gyermek és családapa mind felajánlja magát a haza szolgálatára, feladja életét, csakhogy vére hullásának árán nagygya, szabaddá tegye a hazát.

Egy hadsereg állt elő:

»Mely nem tudni hogyan támadt.

Napok szűlték, mégis mintha

Szűlte volna három század!

Hőssé lett a gyermek, férfivá az agg, a honszerelmé tüze, a szabadság lehellete, mely ott égett mindegyik homlokán, csodákat mivelt jelszavuk egyetlen szőszeg volt: »előre«. Ez vezette őket diadalról diadalra, e jelszóval ajkukon még a lehetetlenséggel is szembeszállottak. Diadalukról beszél Szolnok, Hatvan, Bicske, I-szeg, Vác, Nagy, Sarló, Komárom, hol a nemzeti ügy hervadhatatlan győzelmi ba-

A „DEBRECZEN” TÁRCZAJA.

A két diplomás ember.

— Rajz. —

Írta: Kacsagány Menyhért.

Ott gubbaszkodott a Mácsfalvi János ősi portája a gyöngyvirágos erdő mellett. Innen is nyerte a falu a nevét: Gyöngyvirág-falva. Kapu nem volt az ősi portán, csak a két bálványfa meredezett az égnek. Szembe nyult el a lakóház vele. Másfél lábnyira a földtől terméskő, azon felül fából volt összerőva. — Törmeléssel megtömve, náddal kívül-belől bekötve, szépen simára tapasztva s hóféhrre bemeszelve. Így élt át az ősi fészék felszáradot, a nélkül, hogy meg lett volna nagyon viselve a külseje.

Mácsfalvi János uram sok gyermekkel volt megáldva, jutott belőle ide is, oda is, — végre helyet is alig lelt az utolsónak, a Péter gyerekeknek.

— Ez e Péter meg jó lesz patyikusnak, anyjuk! — És úgy lett, a mint megmondta. A Peti le is jött a diplomával Budapestről, de a mama, született Kanizsai Dóra, nem volt a fia állásával kibékülve. Egy Mácsfalvi és patikárus!

— Apjok lelke! — szólott, megsimogatva Mácsfalvi János uram borotvált állát — gondoltam egyet, küldjük fel Pétert újra, hadd járja ki az orvosi diplomát is, így csak bele nyugodna a lelke.

— De ha nem futja már a jövedelemből lelke.

— Nézd, hoztam én stafinguba a kőriskényi erdőt, hátha bele egyeznél, adnánk

el róla a fát, — én már a fiunkkal tisztába jöttem.

— Csak meg ne bánd, én ráállok.

Ezzel az egy-két szóval el volt döntve a Péter sorsa. Nem is hiába áldozta fel a kőriskényi erdőrészt Mácsfalvi Jánosné, született Kanizsai Dóra asszony, mert a Péter megszerzte az orvosi diplomát is a gyógyszerészi mellé.

De hej! patikához nem juthatott — patiensé kevés akadt — hiába! senki se kedves a maga fészékben. Nézte is a lapokat, hátha idegen helyen könnyebben akadna? Egyszer egy unalmas falusi este — a következő nagy betűkkel nyomott hirdetésre akadt az »Egyet-értés«-ben: »Elhalalozás következtében egy emeletes ház, felszerelt gyógytárral — orvosi műszerek- és teljes könyvtárral — orvosi kezelhetni L-ben özv. Schönbergernével. Marienbádtól alig félórányi távolság.«

— Apám, add ki az illetőségemet készpénzben, én elutazom L-be. Olvasd ezt.

L-ben feltűnést okozott egy kocsi, a melyik az öreg orvosné lakása előtt állott meg. Kíváncsi fejek néztek a kiszálló barna férfi után, ki egyenesen a Schönberger-házba tartott. A csengetésre megjelent nőcselédnek átadta névjegyet, melyen nagybetűkkel cifrázva ez állott: Gyöngyvirágfalvi Mácsfalvi Péter, okleveles gyógyszerész és orvos-doktor Magyarországból. A cseléd ajtot tart fel előtte.

A mint belépett, meglepetve állt meg — egy alig 16 éves szőke szépség állott előtte s kinalta ülésel a szava vesztett orvost.

— A mama nincs hon, uram, mivel lehetek szolgálatára? Mint idegent, nem várakoztathatom, kénytelen vagyok elfogadni önt. — Kénytelen! hát oly terhére van ke-

gyednek, kisasszony, egy idegent elfogadni, persze visszatetsző az én idegenen hangzó erős beszédem, — a kisasszony szokva van ugy-e a dallamos, érzélgő beszédhez, a mi a német nép természetéhez oda is illik.

— Oh ne mondja! az ön szeme meghazudtolja szavát. Abból annyi jószívűség sugárik ki.

— Köszönöm az előlegezett jó véleményét, de talán terhére is vagyok, valami kedves látogatástól tartom vissza, én nem szeretném első találkozásra már neheztlését magamra vonni.

— Oh dehogy! — csilingelt Ameli hangja, mint egy sohajtás, a szobában.

— Meg szeretném — folytatta Péter — a gyógyszerért, a házat, az orvosi műszereket nézni, időm rövidre van szabva; bár egy bájos szavu kis madarat már is találtam, a mi nem volt a hirdetőndők között drága kisasszony.

— A mi a lakást, a gyógytár illeti, uram, azt ön csak is a mama tolmácsolása közben nézheti meg, de önkönl kissé hizelegni szokás a nőkkel szemben, — azt akarja ugy-e, hogy előre is a pártjára álljak?

— Ki nem akarna ilyen kedves, édes, pártfogó nő: fogadja érte kezesökömat a viszontlátásig, holnap, ha megengedi?

— Sőt kérem, a mamám nevében.

Péter lehajolt, mefogta a leány kezét, szeméik találkoztak, az a kék szem pedig egy mennyországot ígért neki.

Másnap már az özvegy fogadta, bejártak együtt és megnézték mindent, végre az art is megmondta, kerek 20.000 ft.

Mácsfalvi Péter egy heti tájékozási időt kért. — Meg lett hiva állandó vendégül, azon

bérok aratott. Rettegett volt a »honvéd« név s az ellenség bámulattal és csodás félelemmel viseltetett e harczó felistenek iránt.

A szent ügy győzelmes haladást tett. Az ellenség egyik csatát a másik után veszté el, míg végre észak hatalmával szövöttek s az orosz hadak mérhetlen tömegét küldi a »lázadó nemzetre.« A nyers erő végre is győzedelmeskedett az igaz ügy felett. A nemzeti ügy martirjai napról napra szaporodtak s a szabadság napja leáldozóban volt.

A szomorú kornak egyik jelenete itt, e hősi vér áztatta földön játszódtott le. A győzelmes orosz hadak Paskievics vezérlete alatt nyomultak az ország eme legmagyarabb városa felé. Már Újváros alatt voltak, midőn Nagy Sándor jöveteléről értesült s 15000 embert hoztak neki hírül, holott az ellenség mintegy 50.000 embert számlált. A magas kukoricás védelme alatt majdnem észrevétlenül nyomultak elő az ellenséges hadak s míg seregünk a vendégszerető lakosság szives látását élvezve szét volt szórva a városban, egyszerre csak elterjedt a hír, hogy az ellenség itt van — Nagy Sándor, bár serege csak 7500 emberből állott, számítva annak hősi bátorságára, számítva a közelben tartózkodó Görgey segélyére s miután a tudósítások 15000 főre tettek az ellenség számát, meghódolás helyett csatába ereszkedett. Riadót fuvatva, összeszedte seregét s az erdő alatt hátrévedt helyezven el, ide a szőlők alá vonult s itt várta be az ellenséget.

Nagy Sándor csatlakozott. Görgey a közelből Vámos Pécsről hallgatta az ágyuk dörgését, de segélyt nem hozott. Az ellenség száma is hétszer annyi volt, mint a mennyiről ő értesült s így neki majdnem 7-szerre nagyobb sereggel kellett megküzdeni. Csak egy miben nem csalódott Nagy Sándor s az seregének elszántsága, bátorsága volt, mely azonban mind hiába való volt a tulnyomó erővel. Biztos halállal szállottak szembe, mégis végső lehelőtökig hőshöz illő elszántsággal küzdöttek.

»Verzettek és elhulltak ők.
De győzedelmesen.
Tettök sugara átragyog
Időn, enyészeten!

A rövid ütközetnek tíz letettek áldozatai itt nyugvó hősök. Véretek hullásával a nemzeti ügy mártírjaivá avattatok magatokat s az utókor bámulatára, tiszteletére letettek érdemessé. Sirjútök felett kigyul a kegyelet tüze s az utókor elzárandóknak hamvaitokhoz, hogy honszerelmet tanuljanak tőletek.

Sorsotok sok ezer honfinak lón osztályrésze. A szerencsétlen debreczeni csatát hason-

orvos és háztulajdonos és a mi fő, a legszebb asszony férje egyszerre.

Gyöngyvirágfalván a napokban jártak. — Volt öröm az ősi háznál. A nagymamát sikerült nekik elcsalni magokkal, ott majd helyre áll az egészsége. — Dóra könnyek közt bocsátotta el az édes anyját, született Köröskényi Borbála asszonyt. Nem is látta többet, úgy hozták vissza halva.

Az öreg ur elkísérte az indóházig a menyét, fiat s midőn vissza tért, derült arcczal mondta a feleségének:

— Sohse hittem, Dóra, hogy abból a német leányból ilyen derék magyar menyecske váljék!

— Hej öregem, sokra képes a szerelem, gondolj csak vissza, mikor még mi is fiatalok voltunk — s ezzel magához vonta az öregje egészségétől piros arcját, egy csattanós csókot lopva rá, kifordult gyorsan a szobából.

— He-he-hé! — nevetett józsin az öreg ur, — úgy veszem észre, mi sem siratjuk meg a köröskényi levágot erdőt, magunk maradtunk újra!

A királyi tanácsos leánya.

— Társadalmi regény. —

Írta: V. Gaál Karolina. 17.

(Folytatás.)

Bagariának büze távolról érezhető volt. Kezében pipa és pálcza, mely botnak beillett. Így rontott be a Szeréna szobájába és megállt a közepén.

— Melyitek alszik itt? kérde, amint az esti homályban a szenderdő Szeréna alakját megpillantotta.

Szeréna se láthatott egyebet a homályban, mint a magas, erőteljes alak körvonalait.

— Kicsoda ön s mit akar? kérde.

— Ah ez itt vendég, bocsánat, hisz én Móricz vagyok. Talán bizony a kis Szeréna van már nálunk.

Oda lépett, hozzá hajolt. Közlebről láthatta szép fehér arcját, nagy fekete szeméit és dus szöke firtós haját.

lök követtek, a dicsőség napja, mely oly ragyogóan mosolygott le ránk, lealkonyult; a tragedia Világosnál be lett fejezve. Egyik csapás a másik után ért bennünket s a kétségbeesett honfi szív önkéntelen felkiáltott: »íme, az igazságon diadalmat vettek a pokol kapui!«

A szerencsétlen ütközetek a világsi fegyverletélre s innen a magyar szabadság golgothájára: Aradra vezettek. Itt lehettek ki nemes életüket, kiknek nem volt egyéb hűnök, minthogy szerették hazájukat és a szabadságot.

A keresztrefeszítéstől a feltámadásig terjedő 3 nap két hosszú évtizedd lett. A zsarnokság ezredéves multunk megtagadását, szabadságunk feloldozását kívánta tőlünk. Bűn volt a legtisztább honszerelmem. bűn volt hőseinknek még nevét is említeni.

De forduljunk el e gyászos képtől, a melynek láttára az érző honfi szív elszorul. A hősök kiontott vére nem folyhatott el terméketlenül, nemzeti önállóságunk évezredes gyökereinek, a szabadság fájának nyújtott az táplálékot.

Ellenségünk megtanulta tisztelni bennünk a nemes ellenfelet, meggyőződött róla, hogy inkább elveszünk, semhogy szabadság nélkül éljünk. Belátta a dinasztia, hogy a trónnak leg-erősebb támasza az önálló Magyarország, felhagyott az eredménytelennek bizonyult elnyomási rendszerrel s béke-jobbot nyújtott a sebzett oroszoknak. S a magyar ismét jelet adta nagylelkűségének, elfeledte a vett serelemeket, nem utasította el a feleje nyújtott jobbot, hanem elfogadta azt.

A feltámadás napja elérkezett! Alkotmányos fejedelem homlokán ragyog Szent István koronája, király és nemzet egy testet alkot, egy csel felé törekednek mindketten. Saját kezünkbe van sorsunk ismét letéve s egy szép jövőnek állunk küszöbén. — Sokat, nagyon sokat kell azonban még tennünk, hogy a feltámadott nemzet a feltámadott eszmék teljes diadalát ilhesse.

A ti szellemetek, szabadság bajnokai, vezessenek minket amaz ígért földjére, hol e diadal megülhessék, a ti szellemetek legyen ama betlehemi csillag, mely elvezessen bennünket az önálló, független Magyarország felé!

Merénylet a miniszterelnök ellen?

Szapary Gyula gróf miniszterelnököt, ki a hétfőn esti gyorsvonattal érkezett bécsi újáról a fővárosba, utközben csaknem végzetes baleset érte. A gyorsvonat érkező kocsijának egyik ablakát, éppen azt, a mely mellett a miniszterelnök ült, este 9 óra tájban Gód állomás mellett egy kődarabbal bedobták s míg az ablakot üvegszilánkjai csörömpölvé szóródtak a kocsiban ülők felé, a kődarab közvet-

— Igen, igen, ez Szeréna! Isten hozott. Nálunk legjobb is lesz neked, lelkem.

E szíves szavai után teljes rokoni szabadsággal hatalmas csókot nyomolt a Szeréna arcára, mert az ajkát elkapta.

— Ejnye hát csak nem vagy már oly vad, mint voltál.

Egy támlányt vont oda és bizalmasan csevegett.

— Tudod, mikor pipás-betyárnak nevezél kis hamis? . . . No de hisz az igaz, a dohányt isten a ferfinak teremette. A mely ferfi nem dohányos, lelkem, attól ne várj semmit! . . .

— Szóljunk másról, rokon, a mama busul az elvesztett pénz miatt! Mi lesz?

— Semmi, legfeljebb adok mamának egy kötelezvényt, hogy két év alatt visszafizetem neki, punktum. Több is veszett Mohácsnál!

— Nem könnyelműség ez, rokon?

— Nem a! Többet keresek én a házhoz anyámnak és nővéremnek, mint a nyomorult 500 frt volt. — Vagy igaz, te adtad, no pardon! Mindegy, csak hogy megtörtént. . . Hallod-e, Szerénám, ha még tudnál 500 forintot kölcsönözni, derek lány lennél.

— De nem tudok, Sorányi vasmarku gyámom és mindig számít.

— Számíthatunk mátol holnapig? Hát azt ki bírta volna kiszámítani, hogy atyád olyat tesz és egyetlen lányát a gyűlöl rokonokra, ezekre a falusiakra hagyja.

— Bocsánat, rokon, én magam jöttem önként ide, Sorányiék alig eresztettek.

— No lásd, az hiba is volt, Ki tudja, ha oly szegény maradtál, hógocskám, az ügyvéd pedig gazdag, téged szerencsés nővé tehetett volna.

— Nem gondoltam arra, mert aki egy báró araja volt, az nem megy mindenkihez.

— Eljónnél bizony te én hozzáam is lelkem csak vennélek . . . Van-e még valami pénzed?

— Móricz bácsi, azt véltem műveltebb ferfi vált már önből! kérem kell, szüntesse be társalgását, hegyjon magamra, én — — pibenni akarok.

lenül Szapary gf. arca előtt hullott a kocsipadlójára. Nagy jedség támadt az utasok közt, mert a miniszterelnök is a kocsiban lévén, rögtön merényletre gondoltak s azt hitték, hogy komolyabb következzése is lesz a merénylő támadásának. Szapary maga, ki az egész uton vígan beszélgetett környezetével, hirtelen halott-halavány lett, felugrott helyéről s izgatottan a kocsivezetőhöz fordult, hogy rögtön állítsák meg a már megindult vonatot. Ez csakhamar meg is történt. A vonat utasait rémület szállotta meg a hirtelen megállás miatt; különösen akkor, mikor megtudták az okát, mert mindenki szentül megtört a győződve, hogy merénylet készül a vonat ellen. Az egész személyzet rögtön kiatni kezdte a tettest, de hasztalan, mert már ekkor nem lehetett senkit sem látni a sinek körül. Az ijedelem csilapultával a vonat néhány percnyi késéssel ismét elindult s még rendes idejében érkezett a nyugati pályaudvarba. Az esteli órákban az a vezető kerített a miniszterelnök balesetéről, hogy belöttek kocsijának ablakán, sőt hogy ő maga is megsebesült. Ez azonban nem igaz, mert Szapary grófnak, mint mondani szokták, az ijedségen kívül semmi baja nem esett.

BELFÖLD.

Fehér holló. Péchy Zsigmond, Kassa város es Abaujtonavármegye új főispánja, be-köszöntő beszédeben olyan kijelentéseket tett az ellenzékkel szemben követendő magatartására nézve, melyeket ha be is fog váltani: nem sokáig marad főispán! Azt mondá ugyanis többek közt, hogy sohasem tartaná megengedhetőnek a vélemény szabad nyilvánítását, vagy a szólásabadságot bármikor is korlátozni. A nyílt szó üde forrás, mely a kormány leg-megfelelőbb tájékoztatást nyújt. Sohasem tartaná megengedhetőnek a tanácskozással a pártszempontok és cselök befolyására kiaknázni. Szeme előtt fog lebegni mindig a törvény, jog, igazság, szabályrendelet és a cselserűség. Ezek azok az eszmék, melyek önzetlen működésében és kötelességeinek gyakorlatában vezérelni fogják.

Reiszig Ede képviselőjelöltsége. A zombolyai választókerület szabadelvű-párti választói Reiszig Ede államtitkár, Csekonicz Endre elnökelete alatt megtartott értekezletükön, egyhangulag orsz. gyűl. képviselőjükké jelölték.

Gróf Szapary Gyula miniszterelnököt a király hétfőn délután 1 órakor magán-kihallgatáson fogadta. A miniszterelnök, ki délelőtt Kautz Gyula bankormányzóval tanácskozt, d. u. 4 órakor a gyorsvonattal visszautazott Budapestre. — A miniszterelnök kihallgatásával kapcsolatban jelenti a Bud. Corr.,

— Tyű! Még ez mindig a nagyhangu ur-hölgy! . . . De lelkem ennek vége lesz a mi házukban. Meg kell szoknod engem, de még a pipámat is! . . .

E pillanatban belépett Márta, a szobaleány, lámpával.

Szeréna úgy megörült, hogy feledve Móricz jelenlétét, a szobalányhoz rohant, átölelte, keblére borult és keservesen zokogott.

A lány is rákezdte. —

— Köszönöm ez érzékeny komédiát házamban! szolt gunyosan Móricz. Nőveim nincsenek oly kevelyeknek nevelve mint ön Szeréna rokon, de annyira mégis tudnak magokon uralkodni, hogy a nőcseléd karjaiba nem borulnak sirva.

— Oh istenem! szolt Márta, hisz ő nagyságának eszébe jutott én rólam az a nagy szerencsétlenség.

— No ha ilyen jelenetek lesznek Márta leányasszony miatt, holnap mindjárt kiadom utlevélt, itt ne sirjon senki! Ne menjen el a hire, hogy ide hozott rokonunk sir, mi nálunk . . . Menj, jelentd anyámnak, hogy itthon vagyok, szeretnék vele beszélni.

— Nem lehet bemennem instálom. Kobolainé báróné nagysága itt van. A salonban vannak együtt.

Móricz lekapta fejezől gyűrött kalapját s bement a salonba.

Annyira még is respectálta Kobolainét, ki igen szép nő volt, — hogy pipáját, pálczáját és kalapját az előszoba asztalára dobva hagyta.

— Jöjjön, jöjjön uracsám! szolt Kobolainé, kikapja azonnal a magáét! Csakis azért jöttem ide egyenesen Szentmarjáról, hogy ön-összevevesszek.

Az istenért báróné asszony, azt én épen nem óhajtom.

— Mar én még sem hiszem fiam felől, hogy olyat tett volna, mondta az anya.

— Mit? hogy 500 forintomat ellopták tőlem egy Laczkonyhasátorból, s a miatt nem vehettem meg a báróné asszony lovait. Ez bizony tisztán így esett mama . . .

(Folyt. köv.)

hogy »a kormány meg fogja ragadni az első alkalmat, hogy a képviselőházban az összes egyházközpontok kérdések rendezése iránt a leg-szabatosabb formában nyilatkozzék.«

Báró Fejérváry honvédelmi miniszter átvette mar Bacsiban a király személye körüli miniszterium ideiglenes vezetését. Báró Fejérvárynak a miniszterium palotájában rendeztek be egy több tereméből álló lakosztályt. Szögyény Marich László, az új berlini osztrák-magyar nagykövet, e napokban Berlinbe utazik, hogy átvegye megbízó levelet, de ebből az alkalomból csak pár napig marad ott s később családjával együtt költözik oda.

KÜLFÖLD.

Bajor hercegek a közös hadseregben. Annyi a herceg Bajorországban, hogy a legfelsőbb körök megdöbbenéssel kónsulták, hogy ha mindnyájan a bajor hadseregben fognak szolgálni, akkor bizonyos idő múlva valamennyi magas katonai állásba egy-egy herceg kerül. Hogy ennek a visszas do-lognak eleje vétessek, elhatározták, hogy a bajor hercegeknek a mi közös hadseregünkben, vagy a porosz hadseregben kell szolgálniuk. Ennek következtében Lajos bajor herceg fia már rövid idő múlva belép a közös hadseregbe, Lipót, Arnulf, Károly, Teodor és Miksa Emanuel hercegek fia pedig résztint a közös hadseregben, résztint valamely nemetországgyi csapatstinnél fognak katonáskodni.

Dinamitmerénylet egy orosz vonat ellen. Varsóból jelenti egy távirat, hogy Sosnovicze alomás közelében, kevéssel a gyorsvonat megérkezése előtt, dinamitbombát tettek a vágányokra. A bomba a gőzmozdony kerekéi alatt felrobant, de minthogy a bombában kevés dinamit volt, a robbanás semmi kárt sem okozott. A vonaton, mely ellon a merényletintézte volt, semmi olyan kiváló személyiség nem utazott, a ki ellen intézettek azt tekinteni lehetett volna. A merénylet tettesét eddig nem sikerült felfedezni.

Wittenberga ünnepe. Wittenbergában, a reformáció ősi fészkeben a protestánsok vasárnap nagy emlékünnepeit megtoldották egy másik ünneppel. Vilmos német császár pártfogásával restauráltak azt a híres wittenbergai vártemplomot, melynek kapujára 1517. október 31-én Luther Márton kitévezte 95 tetelet. A restaurált templomot hétfőn avatták fel nagy fényvel, a német császár és császárné is udvaruk színe előtt.

A német katonai javaslat. A Daily Chronicle egy római jelentése megczafolja azt a hírt, hogy a német kormány megkereste a Vatikánt, hogy hasson a ezentrumpártra a katonai törvényjavaslat elfogadása vegett. Az említett lap azt írja, hogy a Vatikán a ezentrumot saját tetszése szerint fogja szavazni hagy-ni, noha a Vatikán jobban szeretné, ha a törvényjavaslatot elvetnék. A Vossische Zeitung azonban e hír valóságát kétségbe vonja.

Az ügyvédi rendtartás.

Az igazságügyminiszter most gyors egy-másutánban bocsátja közre a törvényjavaslatokat, amelyeket éveken keresztül hiába sürgetett a jogász közönség. Kikerült a sajtó alól az új ügyvédi rendtartás törvényjavaslata is, amely lényeges változtatásokat visz bele az eddigi rendtartásba.

Kérdéses, vajjon a meddő halogatás és konsziderálás hosszú évei után most gőzerővel ontott igazságügyi reformok ki is fogják-e állani a kritikát, még kérdésesebb, hogy azok el fogják-e érni valamikor a megvalósulás stádiumát és vajjon nem csupán a hazai papiripar hathatós támogatása fogja egyedüli sikerüket képezni.

Az új törvényjavaslat főbb újításait és módosított rendelkezéseit a következőkben ismertetük:

S z e r v e z e t. Az ügyvédi oklevél csak a nagy államvizsga sikeres letétele alapján szereshető meg, amely vizsgáról külön törvény fog intézkedni. Birák és egyetemi tanárok 3 évi működés után, ha egyéb törvényes kel-lékek megvannak, külön oklevél nélkül is képesítvék az ügyvédség gyakorlatára. Az ügyvéddé avatás a kamarai választmány teljes ülésében történik.

A joggyakorlatról külön törvény intézkedik.

Az ügyvédi kamarák számát az igazságügyminiszter olykép állapítja meg, hogy mindegyik kamara rendszerint 100 ügyvédet foglaljon magában. A kamarai tagdíjat az illetékes közigazgatási hatóság hajtja be. A ki tagdíjat felszólítás daczára be nem fizeti, annak teljesítéséig az ügyvédség gyakorlatától fel-függeszhető. Minden ügyvédi kamara köteles tagjai, ezek özvegyei és árvái számára segély-alapot létesíteni és erre a tagdíjnak legalább 10%-át, a büntetés pénzeknek legalább 50%-át fordítani. A kamarai választmány tagjainak számát 15-re, Budapest-en 30-ra emeli fel a javaslat. A választmány rendel ki pártfogó

ügyvédi
igazolj
nem a
tus kí
hivand
Z
re tör
bírósa
miatt
lés ese
300 fr
vényha
miatt f
pen az
elpalás
V
zett véd
átalány
D
lános d
kamará
megáll
megáll
ügyvédi
kintetbi
letékes.
érvényes
személy
gek meg
sé, ha a
resi fel
lasztmá
rozat ell
T O
tás, hogy
továbbá
vényes z
szere be
gyakorlá
lyásától
köteles b
melyes b
lyezni. A
sorban a
ellen cső
lános cső
ha legfőle
rűnek föl
F e z
tóságot el
másodsor
rolja. A
áll. A kur
lyettesen
igazságü
oly ügyvé
gyakorlata
kőn kívül
elnököt és
kos szavaz
lat 93—14
fegyelmi e
ria vegyes
el, melyek
ben vannak
beztelt fegy
kir. főügyes
A j o
tén a kar
gyelmi véte
kodást üz,
nok által el
tési: írásb
hoszabbítás
keből való
esetében a
mi bírósága
kornokot re
következők:
öt forinttól 5
Nov. 5.
a Margit-fürdő
Nov. 6.
közgyűlés.
Nov. 6.
Nov. 12
sajtóörében.
Nov. 15.
debreczeni szin
Nov. 30.
debreczeni egy
U
* Ötve
czeni főiskola
lött 50 évvel
tek össze teg
loda egyik föl
ható volt az
sak találkozá
egy felszázad

Árverési hirdetés.

A piacz-utczai 1829. számú házban a kapubejárattól balfelé eső nagy bolt-helyiség, a hozzá tartozó fakamarával együtt, 1892 november 1-től hat évre, vagyis 1898 október 31-ig, nyilvános árverésen albére adatik.

Az árverés **1892. év november hó 10-ik napján d. u. 3 órakor** a bérbeadandó bolt-helyiségben kir. közjegyző közbejöttével fog megtartatni.

A kikiáltási ár 1800 frt, melynek 10%-át árverelni kívánó készpénzben köteles óvadékkul lefizetni. Azonban a bolt-helyiség a kikiáltási árnál olcsóbban is bére fog adatni.

Az albérelti szerződés feltételei Baum Miksa ur üzletében megtekinthetők.

Debreczen, 1892. nov. 2.

Nagy Sándor,

(432.) 1—1. ügyvéd.

Rickl József Zelmós

DEBRECZEN

AJÁNL:

MAGYAR- és FRANCZIA-COGNACOT.

friss töltésű ásványvizeket u. m. Bikszádi, Bártfai, Czigelkai, Csizi jod, Emsi, Franzensbadi, Gieshübli, Gleichenbergi, Halli jod, Ivándai, Karlsbadi, Kissingeni, Rákóczy, Koritniczai, Krondorfi, Lipiki jod, Margit-forrás, Marienbadi, Mohai Agnes és Stefánia forrás, Paradi, Pülnei, Prebláui, Pyrmonth, aczél, Serebnai (Bosznia), Guber forrás, Levico és Roncegnoi arsen és vastartalmuak, Rohitschi, Selters, Salvator, Suidschitzi, Szolyvai, Szulini és Budai keserű vizet. — Továbbá: **lenkencze, olajban**

tört mindenféle festékeket és mindennemű fűszerárúkat.

Kiváló finom:

csukon, kávé, thea és rumokat,

igen jutányos árban.

(3.)

108.

JUTÁNYOS szabott áron

kaphatók

SZABÓ LAJOS FIAI

CZÉGNÉL:

divatos női ruhaszövetek

Francia flanelk, Kasán, Moldon

legujabb ruhadiszek

FEKETE DIVATKELMÉK

szines és fekete selymek

mosó velezek

TÉLI HIMALÁYA KENDŐK

selyem- és haraszt-kendők

GYERMEK-RUHÁCSKÁK, FELÖLTŐK

normal-, gyapju- és pamut

alsó ingek

UJJASOK és NADRÁGOK

Téli harisnyák, keztük.

Az idén **szép raktárt tartunk**

BRASSÓI és GÁCSI

posztókban

Tricot, peruvien és Doskinokban.

(419.)

10—?

Nagy lakás

a főtér és hatvan-utca sarkán,

a volt kereskedelmi-akadémia épület

rögtön kiadó

Felvilágosítást ad TÓTH GYULA vaskereskedő czég.

(396.)

Hirdetés.

Bármiféle romlott borok, penészes, nyálkás, eczetesedés vagy bármiféle beteg borok kijavítására ajánlja magát **Papp János** és vállal vagy elfogad kisebb vagy nagyobb boros pincze-kezeléseket, helyben vagy vidéken.

Lakásom kakas-utca 510-ik szám.

(420.)

3—4.

Máriaczei gyomor-cseppek

kitünően hatnak a gyomor-betegségeknek.

nélkülözhetetlen és általánosan ismert házi- és népszerű.

Jelek, melyekről a gyomor-betegségek felismerhetők: étvágytalanság, a gyomorgyengeség, bizos lehellet, felfújtság, savanyu felbűfögés, hámenes, gyomorgöcs, felesleges nyálka-kiválasztás, sárgaság, undor és hányás, gyomorgöcs, kemény székelés vagy szűkülés. — Hatásos gyógyszernek bizonyult fejfájásnál, amennyiben ez a gyomortól származott, gyomortulterhelésnél étellel és italokkal, giliszták, májbajok és hámorroidáknál.

Nevezett betegségeknek a **MÁRIACZEI GYOMORCSEPPEK** évek óta a legnagyobb sikerrel használtattak, a mit száz és száz bizonyítvány igazol. Egy palack ára, használati utasítással együtt, **40 kr.** Kettős palacké **70 kr.** Központi szétküldés **BRADY KÁROLY** gyógyszerész által, **Kromschieben, (Morvaország).** A védjegy és aláírás megfigyelendő. Csak oly cseppeket tessék való diáknak elfogadni, melyeknek burkolására zöld szalag van ragasztva e szavakkal: "Valódiságát bizonyítom." E szalag az én aláírásommal van ellátva.

Valódi **MÁRIACZEI GYOMORCSEPPEK** kaphatók:

Debreczenben: Miha Lovits István, Dr. Rotschnek Emil, Tamássy Béla, Tóth Béla és Balázs Ödön; **Ér-Mihályfalván:** Mátray István; **Diószegen:** Vaday Ignác; **Hadházon:** Farkas Ödön, Hosszu-Palyiban: Sárossy Imre, — **Kabán:** Horváth Kálmán gyógyszerész uraknál. 1—43.

SZÖNYEGEK

függönyök, ágy- és asztal-terítők

bútorszövetek és viaszkos-vásznak

nagy választékban

SZABÓ LAJOS FIAI CZÉGNÉL.

(418.)

10—?

A „DEBRECZEN” NYOMDÁJA

(Nagy-uj-utca 1702. számú Konrád-házban.)

teljes új berendezéssel,

elvéllal mindennemű nyomtatványokat, u. m. folyóiratok, számlák, körlevelek, gyászjelentések, báli- és lakadalmi meghívókat és tánczrendeket,

kereskedelmi-, ügyvédi- és községi nyomtatványokat

a legizlésebb kivitelben és jutányos árak mellett.

Vidéki megrendelések **Erdélyi István** nyomdai művezető nevére czimezendők.

Nyomdánkat, hol északkeleti Magyarország legrégebb és legelterjedtebb politikai napilapja a

„DEBRECZEN”,

és a szintén elterjedt „DEBRECZENI HIRADÓ” is nyomatik, ajánljuk a helybeli és vidéki közönség szives pártfogásába.

Hirdetések a „Debreczen” cz. lapban a legjutányosabb árakon közöltetnek.

Birósági nyomtatványok készletben vannak.